

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 1526/06
17.01.2007. година
Београд

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјана Грубић и Љиљане Ивковић - Јовановић, чланова већа у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужених ББ, чији је пуномоћник адвокат БА и Републике Србије, коју заступа Републички јавни правобранилац, ради утврђивања, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Крагујевцу Гж. 984/05 од 14.12.2005. године у седници одржаној 17.1.2007. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Крагујевцу Гж. 984/05 од 14.12.2005. године и пресуда Општинског суда у Крагујевцу П. 3077/01 од 25.11.2004. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Крагујевцу П. 3077/01 од 25.11.2004. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да тужена нема право својине на непокретностима описаним у делу изреке, те да се брише укњижба тужене на овим непокретностима. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да она има право својине са уделом од 1/4 идеалног дела куће у Крагујевцу у улици ВВ на кп. број аа и право коришћења са истим уделом на кп. број аа и на кп. број вв као зк. тело 2. и зк. тело 3. са правом коришћења ових парцела уписаних у зк. ул. гг КО ДД, што су тужени дужни да признају и да трпе укњибду тужиљиног права у замљишним књигама по основу ове пресуде. Последњим ставом изреке тужила је обавезана да туженој Републици Србији исплати 17.550,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Окружног суда у Крагујевцу Гж. 984/05 од 14.12.2005. године, жалба тужиле је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 368. раније важећег ЗПП-а који се примењује на основу члана 491. став 4. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 125/04), Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

Налазећи да тужила тужбом тражи да се утврди да има право својине на спорној кући и право коришћења на наведеним непокретностима на основу решења Среског суда у Крагујевцу О. 2906/34 од 20.5.1936. године, иза смрти пок. ПП, који је умро __.191__ године, првостепени суд је утврдио да су заоставштину пок. ПП бившег из __, поред његове супруге, наследиле и његове сестре ЕЕ и ЋЋ, са уделима од по 1/2. Тужила је унука покојне ЋЋ по кћерки пок. ЖЖ рођеној 33. Такође је утврђено да је ПП, рођен __ 18__ године, решењем Општинског суда у Крагујевцу Ов. број 26/97 од 23.11.1998. године, проглашен умрлим, а као дан његове смрти се сматра __.19__ године. Тужена је као његова праунука оглашена за његовог наследника правноснажним решењем Општинског суда у Крагујевцу О. 92/99 од 17.6.1999. године, а на имовини која је предмет тужбеног захтева у овој парници. Тужена је у поседу ових непокретности.

Полазећи од ових чињеница, нижестепени судови су закључили да је право тужиле да захтева заоставштину пок. ПП, расправљену по решењу Среског суда О. 2906/34 од 20.5.1936. године, застарело у роковима предвиђеним од дана ступања на снагу Закона о наслеђивању ("Службени лист ФНРЈ", број 20. од 11.5.1995. године), пошто је оставилац умро пре ступања на снагу овог Закона. По одредби члана 144. овог Закона, право захтевати заоставштину наследника оставиоца застарева према савесном држаоцу за годину дана од дана када је наследник сазнао за своје право и за држаоца ствари заоставштине, а најдаље за десет година, рачунајући за законског наследника од смрти оставиоца, а за тестаменталног наследника од проглашења тестамент. Према несавесном држаоцу ово право застарева за двадесет година. Према ставу нижестепених судови, ово право је застарело и у смислу одредбе члана 28. Закона о основама својинско правних односа, будући да тужена има правни основ за стицање права својине на спорним непокретностима.

Наведено становиште судови се за сада не може прихватити јер у досадашњем поступку нису утврђене све релевантне чињенице за правилну примену материјалног права и закониту одлуку о тужбеном захтеву у овој парници.

Пне свега, покови застарелости на које се позивају нижестепени судови односе се на санаследнике истог

пре овога, рокови застарелости на које се позивају нижестепени судови односе се на оставиоца или оставиоца, а не и на трећа лица која нису ни у каквом наследно-правном односу било са оставиоцем или његовим наследником. Нижестепени судови утврђују да је тужена наследник пок. ПП по основу решења Општинског суда у Крагујевцу О. 92/99 од 17. јуна 1999. године, које је донето у поступку расправљања његове заоставштине. С обзиром да тужиља није била учесник тог поступка, није везана материјално правном правноснажношћу овог решења, те је активно легитимисана да у парници оспорава наследна права тужене остварена у том поступку, односно право својине које је тужена стекла као наследник. Тужиља управо у овој парници оспорава туженој право наслеђа, између осталог тврдећи да тужена није ни у каквом сродству са пок. ПП, чија заоставштина је расправљена решењем Среског суда у Крагујевцу из 1946. године. Дакле, у моменту доношења решења Општинског суда у Крагујевцу 1999. године, имовина која је као заоставштина пок. ПП расправљена тим решењем, прешла је на његове наследника и то у моменту његове смрти, те није могла бити предмет поновног расправљања у оставинском поступку. Како сва ова питања нису у потпуности разјашњена, не може се основано закључити да ли у конкретном случају има места примени наведених рокова застарелости и у односу на чију заоставштину се имају применити с обзиром на тврђење тужиље да је право својине на спорним непокретностима у одређеном делу стекла као наследник своје мајке.

Судови се нису бавили ни питањем државине на овим непокретностима, као и од када је тужена у државини тих непокретности, и дали је савестан држалац, јер постојање решења о наслеђивању којим је правноснажно утврђено њено наследно право, само по себи, не говори у прилог њене савесности. Из тих разлога не могу се прихватити ни разлози нижестепених судова у погледу постојања правног основа за стицање права својине тужене у смислу члана 28. Закона о основним својинско - правних односа.

У поновљеном поступку, првостепени суд ће утврдити и разјаснити чињенице и околности на које је указано, а од којих зависи и законита одлука у овој парници.

На основу члана 395. став 2. ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

Председник већа

судија

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

љм